

GÖTEBORGS STAD | DELÅRSRAPPORT

per augusti 2009

Syfte med och målgrupp för delårsrapporten

Kommunerna ska enligt den Kommunala redovisningslagens nionde kapitel upprätta minst en delårsrapport per år. Den ska upprättas mellan juni och september månad. Göteborgs Stad har valt att upprätta sin delårsrapport per den 31 augusti, vilket innebär att de analyser som presenteras i rapporten avser de första åtta månaderna under 2009. Rapporten innehåller också en prognos över det finansiella resultatet per den 31/12 2009.

Göteborgs Stads delårsrapport avlämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige som en del i uppföljningsrapport 2. Den vänder sig också till externa intressenter i form av exempelvis kreditgivare, leverantörer och offentliga myndigheter. Delårsrapporten produceras av stadskansliet för kommunstyrelsen.

Innehållsförteckning

1 Förvaltningsberättelse

Här redovisas en kortfattad finansiell analys av de viktigaste finansiella trenderna inom kommunen, dess bolag och den sammanställda redovisningen (koncernen). I analysen redovisas i tabellform ett antal viktiga finansiella nyckeltal per den 31 augusti 2009. Jämförelser görs med motsvarande period under 2007 och 2008. Avsnittet innehåller också en kort beskrivning av kommunens personalutveckling under perioden.

4 Resultaträkning och balansräkning

Här redovisas kommunens och koncernens resultat- och balansräkning för perioden januari–augusti för åren 2007–2009.

Förvaltningsberättelse

per den 31 augusti 2009

Göteborgs kommun redovisade per den 31 augusti 2009 ett delårsresultat på 215 mkr. Detta är en försvagning jämfört med samma period 2008, då resultatet uppgick till 367 mkr.

I resultatet för augusti 2008 ingick dock jämförelsestörande engångskostnader på 142 mkr. Exkluderas dessa jämförelsestörande poster, uppgick resultatförsvagningen till 294 mkr om de första åtta månaderna jämförs mellan 2008 och 2009.

Periodens investeringar slutade på 726 mkr, vilket var en minskning jämfört med 2008, då investeringarna uppgick till 861 mkr under samma period. Skattefinansieringsgraden av investeringarna uppgick till 89 procent per augusti 2009. Detta innebar att samtliga investeringar under perioden inte kunde finansieras med skatteintäkter, utan 11 procent fick finansieras via en ökad skuldsättning.

Kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme försvagades något mellan augusti 2007 och augusti 2009. Soliditeten, som är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme, låg på 19,3 procent under 2008 och på 18,5 procent under 2009. Detta innebar en minskning med 0,8 procentenheter.

Koncernen Göteborgs Stad (kommunen tillsammans med bolagen) redovisade ett delårsresultat per augusti 2009 på 724 mkr, vilket var ungefär samma som under augusti 2008, då resultatet uppgick till 717 mkr.

Soliditeten i koncernen förblev oförändrad mellan augusti 2008 och augusti 2009. Den uppgick till 25 procent båda åren.

Inledningsvis i denna delårsrapport analyseras Göteborgs kommun, med vilken avses stadens nämnder inklusive finansförvaltning. Därefter sker en beskrivning av bolagssektorn och av några av stadens större koncerner eller bolag. Sedan följer ett avsnitt av stadens sammanställda redovisning (koncernen). Där sammanställs kommunen och koncernerna/bolagen för att redovisa ett gemensamt resultat för staden. Därefter följer en kort beskrivning av kommunens personalutveckling under perioden. Delårsrapporten avslutas med en sammanfattande kommentar.

GÖTEBORGS KOMMUN

Försvagad finansiering och hög kostnadsutveckling

En försvagad finansieringsutveckling kombinerad med en relativt fortsatt hög kostnadsutveckling medförde att kom-

munens ekonomiska marginaler krympte under de första åtta månaderna 2009.

Skatteintäkterna beräknas öka med runt 2 procent under 2009, vilket är en klart lägre ökningstakt än under 2008, då de ökade 4,7 procent om skattesänkningen på 25 öre exkluderas.

Nettokostnadsutvecklingen har successivt bromsats under året och är nu nere på 3 procent till och med augusti. Prognosen ligger i dagsläget på 4,2 procent. Detta skall jämföras med 7,8 procent för helåret 2008.

Periodens resultat försvagades med 300 mkr

Kommunens delårsresultat per augusti 2009 uppgick till 215 mkr jämfört med 367 mkr under samma period under 2008.

I resultatet för 2008 ingick dock tre jämförelsestörande engångskostnader som tillsammans uppgick till 142 mkr. Exkluderas effekten av dessa tre jämförelsestörande pos-

ter försvagades delårsresultatet med 294 mkr jämfört med augusti 2008.

Relateras delårsresultatet till periodens skatteintäkter redovisade kommunen per augusti 2009 ett resultat på 1,5 procent. Generellt sett brukar ett resultat på ca 2 procent betraktas som god ekonomisk hushållning, eftersom ett sådant resultat ger utrymme för att över en längre tid skattefinansiera större delen av en normal investeringsvolym i en kommun.

GÖTEBORGS KOMMUN I SIFFROR

mkr	Aug 2007	Aug 2008	Aug 2009
Bruttokostnader*	16 930	18 241	18 653
Balansomslutning	32 284	34 485	36 701
Delårsresultat	921	367	215
Delårsresultat exkl. jämför. poster	1 047	509	215
Investeringsvolym	927	861	764
Kommunal skattesats (kr)	21,55	21,30	21,30

* Här avses alla kostnader exkl. finansiella kostnader.

Görs en mer detaljerad uppdelning av kommunens resultat, redovisade stadsdelsnämnderna per augusti 2009 ett resultat på -101 mkr och facknämnderna ett resultat på 205 mkr, totalt 108 mkr för nämnderna. Jämfört med samma period under 2007 var det en förbättring med 41 mkr, vilken helt var hänförlig till facknämnderna.

Jämfört med nämndernas budgeterade resultat redovisade både facknämnder och stadsdelsnämnder ett starkare resultat.

De kommuncentrala posterna (centralt budgeterade poster som skatteintäkter, räntekostnader, ränteintäkter m.m.) redovisade dock ett klart svagare resultat under augusti 2009 jämfört med augusti 2008. Inklusivt realisationsvinster uppgick resultatet till 97 mkr, jämfört med 446 mkr under 2007. Den största förklaringen till det svagare resultatet var en lägre skatteintäktsutveckling och ökade centrala kostnader för bland annat försörjningsstöd.

GÖTEBORGS KOMMUN/FINANSIELLA NYCKELTAL

Resultat och kapacitet	Aug 2007	Aug 2008	Aug 2009
Delårsresultat/skatteintäkter (%)	6,7	2,6	1,5
Delårsresultat exkl. jämför. poster/ skatteintäkter (%)	7,7	3,6	1,5
Skattefin.grad av investeringarna (%)	142	90	85
Soliditet (%)	19,3	19,3	18,5
Risk och kontroll	Aug 2007	Aug 2008	Aug 2009
Kassalikviditet (%)	75	78	82
Nettolåneskuld (mkr)	-3 081	-2 997	-3 344
Finansiella nettotillgångar (mkr)	-3 998	-4 061	-4 808

Investeringarna uppgick till 726 mkr

Göteborgs kommuns samlade investeringsvolym uppgick under de första åtta månaderna 2009 till 764 mkr. Detta var en lägre volym jämfört med 2007, då periodens investeringar stannade på 861 mkr.

Skattefinansieringsgraden av investeringarna per augusti 2009 låg på 85 procent, vilket innebar att kommunen under de första åtta månaderna inte kunde skattefinansiera periodens samtliga investeringar. Resterande 15 procent måste finansieras via ökad skuldsättning. Detta förhållande var en liten försvagning jämfört med de första åtta månaderna under 2008, då 90 procent kunde finansieras med skatteintäkter och 10 procent med ökad skuldsättning.

Försvagad långsiktig handlingsberedskap

Resultatet i kombination med kommunens tillgångsutveckling innebar att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme i form av nyckeltalet soliditet försvagades något mellan augusti 2008 och 2009.

Soliditeten, som är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme, låg på 19,3 procent under 2008 och på 18,5 procent under 2009. Detta innebar en minskning med 0,8 procentenheter. Detta är ett trendbrott. Soliditeten har ökat ett antal år tillbaka.

Den del av kommunens tillgångar som genom åren inte har kunnat finansieras med skatteintäkter utan finansieras via skulder av olika slag benämns nettolåneskuld. Den ökade mellan augusti 2008 och augusti 2009 med 347 mkr till -3 344 mkr. Detta är också ett trendbrott, då kommunen under senare år har lyckats minska sin nettolåneskuld.

Ett annat mått som används för att mäta kommunens skuldsättning är finansiella nettotillgångar. I måttet, som är breddare nyckeltal än nettolåneskuld, ställs finansiella anläggningstillgångar och omsättningstillgångar i relation till kort- och långfristiga skulder. Detta mått försvagades från -4 061 mkr per augusti 2008 till -4 808 mkr per augusti 2009. Förklaringen var bland annat att kommunen inte kunde skattefinansiera alla sina investeringar under de åtta första månaderna 2009.

Prognos för kommunen per den 31/12 2009

Kommunens resultat per den 31 augusti är svagare än föregående år, men i princip i nivå med den periodiserade budgeten för 2009. Nämndernas utfall i augusti är bättre än budget (gäller framförallt facknämnderna) medan de kommuncentrala posterna ligger sämre till än periodens budget. En förklaring till detta är att kommunen centralt har tagit effekten av fallande skatteintäkter och även ett betydande ansvar för de kraftigt ökade försörjningsstödkostnaderna.

Med utgångspunkt från Stadskansliets bedömning av utvecklingen under resterande del av året slutar 2009 med ett negativt resultat på runt 100 mkr före realisationsvinster. Prognosen för realisationsvinster får betraktas som osäker i detta läge, men bedöms i dagsläget kunna ge en positiv effekt som begränsar det negativa resultatet med i storleksordningen 70 mkr. Resultat efter reavinster bedöms därmed kunna hamna nära noll i år. Detta innebär ett klart

förbättrat läge än vad som befarades i de rapporter som lämnades under våren.

GÖTEBORGS STADS KONCERNER OCH BOLAG

Den finansiella utvecklingen i kommunens koncerner och bolag är fortsatt diversifierad. Flera av kommunens bolag redovisar en förbättrad finansiell utveckling jämfört med bedömningarna i våras, medan andra bolag fortfarande har en bekymmersam situation (t ex Göteborg Hamn AB och Göteborgs Spårvägar AB).

Det sammanlagda resultatet för kommunens koncerner och bolag per augusti 2009 uppgick till 963 mkr. I resultat ingick dock en koncernintern realisationsvinst på 234 mkr mellan Göteborgs Spårvägar AB och HIGAB. Exkluderas den ur resultat uppgick det till 729 mkr, vilket skall jämföras med 556 mkr under samma period 2008.

De större koncernerna redovisade följande resultat och resultatutveckling per augusti 2009:

- Förvaltnings AB Framtiden redovisade ett utfall på 294 mkr per augusti 2009, jämfört med 219 mkr för samma period under 2008.
- Göteborgs Energi AB redovisade ett resultat per augusti 2009 på 426 mkr, jämfört med 270 mkr för samma period under 2008.
- Göteborgs Hamn AB redovisade ett resultat per augusti 2009 på -4 mkr, jämfört med 81 mkr för samma period under 2008.
- Liseberg AB redovisade ett resultat per augusti 2009 på 130 mkr, jämfört med 93 mkr för samma period 2008.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING – KONCERNEN

Koncernen Göteborgs Stad (kommunen tillsammans med bolagen) redovisade ett delårsresultat per augusti 2009 på 724 mkr, vilket var ungefär samma som under augusti 2008, då resultatet uppgick till 717 mkr.

Soliditeten i koncernen förblev oförändrad mellan augusti 2008 och augusti 2009. Den uppgick till 25 procent.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING I SIFFROR

(mkr)	Aug 2007	Aug 2008	Aug 2009
Bruttokostnader*	24 288	26 080	27 442
Balansomslutning	64 034	67 071	70 906
Resultat efter finansiella poster	1 820	880	969
Årets resultat	1 563	717	724
Soliditet (%)	25	25	25

* Här avses alla kostnader exkl. finansiella kostnader

PERSONAL

Personalvolymen har börjat minska i kommunen och prognoserna pekar på en fortsatt minskning under hösten. Antal årsarbetare prognostiseras vid årets slut till 34 100, vilket motsvarar en minskning med 280 årsarbetare eller 0,8%.

Kommunen är en stor arbetsgivare med kontinuerligt behov av rekryteringar. Hittills har 3 400 externa rekryteringar genomförts under året, varav 600 ungdomar under 25 år.

Under året genomförs ett stort omställningsarbete för att ge övertaliga personer andra anställningar inom kommunen. Detta arbete går enligt plan. Av de övertaliga personerna har dock 75 procent tidsbegränsade anställningar och/eller vakantsättningar. Läget kan snabbt förändras, i synnerhet vid årsskiftet då många vikariat löper ut och nya grupper tillkommer.

I kommunens nämnder uppgick den totala sjukfrånvaron till 6,6 procent till och med augusti. Målet att sjukfrånvaron ska minska har haft en stadigt positiv utveckling. Från en sjukfrånvaro 2004 på 10,9 procent för förvaltningarna var den vid senaste årsskiftet 7,7 procent. Det är främst den långa sjukfrånvaron som har minskat. Minskningen återfinns inom alla verksamheter och yrkesgrupper, även om den för vissa grupper fortfarande ligger relativt högt.

AVSLUTANDE KOMMENTAR

Innevarande år har hittills präglats av kraftiga svängningar i konjunkturutvecklingen. Det finns dock nu tecken på en viss återhämtning i världsekonomin och så även i den svenska ekonomin, även om de flesta bedömare menar att vägen tillbaka blir svår och utdragen.

För kommuner och landsting har de första åtta månaderna under 2009 präglats av lågkonjunkturen med kraftigt fallande skatteintäkter, ökad arbetslöshet och därmed kraftigt stigande kostnader för försörjningsstöd.

För Göteborgs Stad har dock det ekonomiska läget under året förbättrats i takt med att verksamheterna bromsar kostnadsutvecklingen, minskar personalvolymen och startar anpassningen till kärvare förutsättningar 2010.

Det kraftiga negativa resultat som befarades i våras har därmed begränsats och möjligheterna att nå ett nollresultat för 2009 har ökat. Prognoserna i dagsläget pekar på ett negativt resultat exklusive realisationsvinster i storleksordningen 100 mkr för 2009. Om utvecklingen går åt rätt håll med avseende på skatteintäkterna och nämndernas resultatutveckling är det inte omöjligt att underskottet kan begränsas ytterligare och ett nollresultat för kommunen kan vara inom räckhåll.

Resultaträkning

Belopp i mkr	Kommun Aug 2007	Kommun Aug 2008	Kommun Aug 2009	Koncern Aug 2007	Koncern Aug 2008	Koncern Aug 2009
Verksamhetens intäkter	4 230	4 443	4 391	13 050	13 658	14 564
Verksamhetens kostnader	-16 406	-17 687	-18 219	-22 195	-23 950	-25 382
Jämförelsestörande poster	-126	-142	–	-184	-142	–
Avskrivningar	-398	-412	-434	-1 909	-1 988	-2 060
Verksamhetens nettokostnader	-12 700	-13 798	-14 262	-11 238	-12 422	-12 878
Skatteintäkter	12 173	12 717	12 908	12 173	12 717	12 908
Kommunalekonomisk utjämning	1 498	1 512	1 578	1 498	1 512	1 579
Finansiella intäkter	978	1 016	622	654	422	288
Finansiella kostnader	-1 028	-1 080	-631	-1 267	-1 349	-928
Resultat före extraordinära poster	921	367	215	1 820	880	969
Extraordinära poster	–	–	–	–	–	–
Skatt	–	–	–	-237	-153	-212
Minoritetsandel	–	–	–	-20	-10	-33
Delårsresultat	921	367	215	1 563	717	724

Balansräkning

TILLGÅNGAR

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Immateriella anläggningstillgångar	8	5	5	342	338	515
Materiella anläggningstillgångar	11 728	12 453	13 282	57 135	59 864	62 836
Finansiella anläggningstillgångar	15 418	15 557	14 819	748	663	492
Summa anläggningstillgångar	27 154	28 015	28 106	58 225	60 865	63 843

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Förråd och lager	16	17	17	347	443	281
Kortfristiga fordringar	3 933	2 560	2 376	3 736	4 194	4 298
Kortfristiga placeringar	–	2 839	5 258	257	239	202
Kassa och bank	1 181	1 054	944	1 469	1 330	2 282
Summa omsättningstillgångar	5 130	6 470	8 595	5 809	6 206	7 063
Summa tillgångar	32 284	34 485	36 701	64 034	67 071	70 906

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

EGET KAPITAL

Summa eget kapital	6 222	6 649	6 778	16 397	17 107	17 782
– därav årets resultat	921	367	215	1 563	717	724

Minoritetsintresse

	–	–	–	247	270	300
--	---	---	---	------------	------------	------------

AVSÄTTNINGAR

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	1 240	1 383	1 394	2 228	2 467	2 534
Uppskjuten skatteskuld	–	–	–	2 890	2 994	2 945
Övriga avsättningar	276	365	308	758	964	761
Summa avsättningar	1 516	1 748	1 701	5 876	6 425	6 240

SKULDER

Långfristiga skulder	17 696	17 795	17 790	30 999	29 628	29 498
Kortfristiga skulder	6 850	8 293	10 432	10 515	13 641	17 086
Summa skulder	24 546	26 088	28 222	41 514	43 269	46 584
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	32 284	34 485	36 701	64 034	67 071	70 906

Vid eventuella frågor om årsredovisningen, kontakta Stadskansliet 031-368 02 17. www.goteborg.se

FOTO: Mikael Svensson /Johnér PRODUKTION: AGADEM AB, Gbg

Göteborgs
Stad

www.goteborg.se

STADSKANSLIET

KÖPMANSGATAN 20

404 82 GÖTEBORG

TEL 031-368 00 00